

Yttrande över remiss av utkast på delar av Partnerskapsöverenskommelsen för perioden 2021-2027 för eventuella synpunkter

Länsstyrelsen Skåne tackar för möjligheten att lämna yttrande över Remiss av utkast på delar av Partnerskapsöverenskommelsen för perioden 2021 - 2027 för eventuella synpunkter.

Sammanfattning

Länsstyrelsen Skåne ställer sig i sak positiv till den strategiska inriktningen som föreslås för fonderna. Samtidigt menar Länsstyrelsen att vissa delar av utkastet behöver förtydligas ytterligare, sammanfattat under nedanstående rubriker:

- Samordning och samverkan mellan fonderna
- Avsaknad av jämställdhetsperspektiv
- Tydligare fokus på social hållbarhet
- Grön omställning

Vi önskar att Näringsdepartementet tar en tydlig ställning till a) hur de olika organisationerna förväntas samverka i genomförandet, b) hur länsstyrelsernas strategiska expertis (vi ansvarar för ett flertal regionala strategier inom relevanta områden) kommer att utnyttjas på nationell och regional nivå och c) vilka förväntningar departementet har för fondsamverkan på nationell och regional nivå.

Samordning och samverkan mellan fonderna

En tydlig och fungerande samordning och samverkan mellan fonderna är en central aspekt som är gynnsam för såväl effektivitet som måluppfyllelse för programmen. Utkastet nämner några enskilda kopplingar mellan de olika fonderna men presenterar ingen tydlig analys över samordning och samverkan mellan fonderna. En angelägen fråga att hantera handlar om regional samverkan kopplat till fonderna. Samverkan kring utlysningar, exempelvis gällande utlysningar till små och

medelstora företag, är ett av flera områden där större samordning behövs. Tydliga incitament och nyttor kopplat till samordning och samverkan kunde vara en god väg framåt för att främja just detta.

Det finns regionala strategier inom ett antal områden och Länsstyrelsen vill lyfta betydelsen av att dessa strategier kan genomföras på ett fullgott sätt. Projekt inom ramen för EU:s fonder menar vi ska bidra till genomförandet av dessa regionala strategier, som bland annat handlar om miljö, klimat, jämställdhet.

Avsaknad av jämställdhetsperspektiv

Länsstyrelsen Skåne saknar ett genomgående jämställdhetsperspektiv i utkastet. Det är angeläget att synliggöra detta perspektiv även på denna övergripande nivå som partnerskapsöverenskommelsen representerar. Genom att synliggöra betydelsen av detta perspektiv även här minimeras risken att perspektivet får mindre genomslagskraft än annars. De sociala utmaningar som såväl ESF+ som andra fonder hanterar behöver ha ett tydligt jämställdhetsfokus och detta behöver nämnas även i denna överenskommelse, som en del av en motiverande text kring val av politiska mål.

Ett mer socialt Europa

Under tabell 1 Val av politiskt mål (och det särskilda målet för FRO) med motivering ser Länsstyrelsen Skåne att följande tillägg (här markerat i gult) skulle stärka partnerskapsöverenskommelsen.

Kommissionen ser behov av och insatser för dem som står långt från arbetsmarknaden, inklusive vuxna och unga med kort utbildning, personer med funktionsnedsättning och tredjelandsmedborgare.

Kvinnor och män ska ha samma möjligheter och villkor i fråga om betalt arbete som ger ekonomisk självständighet livet ut. Det är angeläget att utbildnings- och arbetsmarknadsfrågor har ett tydligt jämställdhetsperspektiv i såväl problembeskrivning, analys som åtgärder för en inkluderande och långsiktigt hållbar arbetsmarknad. Den könssegregerade arbetsmarknaden och ekonomisk ojämställdhet är nära förknippade, och hänger ihop med utbildnings- och yrkesval samt branschspecifika könsmönster. Ekonomisk jämställdhet är nära förknippat med obetalt hem- och omsorgsarbete, utbildning, inflytande, makt, hälsa och rätten till sin egen kropp.

Tydligare fokus på social hållbarhet

Länsstyrelsen Skåne konstaterar att det inom ramen för ESF + finns en del möjligheter till arbetet med social hållbarhet men menar att dessa frågor skulle behöva ännu tydligare fokus, särskilt i kölvattnet av covid-19-pandemin. Att

ytterligare synliggöra detta redan i partnerskapsöverenskommelsen skulle visa på en höjd ambitionsnivå inom området. Det är särskilt angeläget att kompetenshöjning bör prioriteras inom områden som bidrar till klimat- och miljömässig hållbarhet. Utöver frågor om utbildning, kompetensförsörjning och arbetsmarknaden mer generellt, handlar de sociala utmaningar Länsstyrelsen ser som en direkt följd av pandemin om våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck, utsatta barn och familjer, alkohol och narkotika, psykisk ohälsa/isolering, arbetslöshet och sysslolöshet samt social oro såsom ordningsstörningar och skadegörelse.

Grön omställning

Under tabell 1 Val av politiskt mål (och det särskilda målet för FRO) med motivering ser Länsstyrelsen Skåne att följande tillägg (här markerat i gult) skulle stärka partnerskapsöverenskommelsen.

Ett grönare och koldioxidsnålare Europa

Konsekvenserna av ett varmare klimat med bränder, torka och stigande havsnivåer drabbar människor och miljö.

Energibesparing, energieffektivisering och teknikutveckling samt samverkan och dialog mellan olika samhällsaktörer är viktiga åtgärder för minskad klimatpåverkan. Företagen behöver stötts till omställning genom nätverkande aktiviteter och marknadsinriktade åtgärder för ökad efterfrågan.

Lite längre ned i stycket:

Här finns ett stort behov av nya lösningar och innovationer utifrån regionala förutsättningar. Samverkan och dialog mellan samhällsaktörer som myndigheter, organisationer såväl offentliga som ideella och företag underlättar omställningen till en koldioxidfri ekonomi.

Lite längre ned i stycket:

Den kräver förändring av hela värdekedjor där innovativa giffria, cirkulära och fossilfria produktionssätt, återvinningstekniker och affärsmodeller utvecklas. Vattenbesparing och återanvändning av vatten är en viktig åtgärd i det cirkulära samhället.

Vi har dessutom följande synpunkter avseende grön omställning:

Med tanke på att LIFE kommer att vara ett viktigt program för att finansiera klimatprojekt och att samfinansiering sker genom ERUF, så är det av mycket stor vikt att de olika ERUF-programmen i Sverige verkligen medger sådan nödvändig samfinansiering.

Utkastet föreslår följande: ”Minst 85 procent av programmen avsätts till det politiska målet 1 Ett smartare Europa genom innovativ och smart ekonomisk omvandling och det politiska målet 2 Ett grönare och koldioxidsnålare Europa, varav minst 30 procent ska gå till det politiska målet 2. Därutöver finns det kompletterande insatser inom politiskt mål 3 ett mer sammanlänkat Europa i programmen i de mycket gleasa områdena i Sverige, vilket innebär programmen Övre Norrland och Mellersta Norrland”. Enligt EUs förordning KOM 2018 375 och 372 ska länder som Sverige avsätta minst 60 % av budgeten till PO1 och minst 85 % av budgeten till PO1 och PO2 tillsammans. I senare beslut har fastlagts att minst 30 % av totalbudgeten ska gå till PO2. Det betyder att max 70 % kan gå till PO1 och mindre om en del även avsätts för PO3 för Övre och Mellersta Norrland.

Det är viktigt att Sverige lever upp till höga klimatambitioner genom att tydligt visa att minst 30 % av medlen går till PO2. Det behöver visas genom att regionalfondsprogrammets prioriteringar och budgetar summeras i partnerskapsöverenskommelsen.

Vi vill samtidigt påtala att endast investeringar med främsta syfte att bidra till klimatmålen bör räknas in i de 30 % för PO2. Därutöver kan och bör investeringar inom PO1 ske som, förutom att de bidrar till innovation och ökad sysselsättning, bidrar till klimatmålen.

Detta yttrande har beslutats av länsöverdirektör Ola Melin med integrationsutvecklare Helene Brewer som föredragande. I den slutgiltiga handläggningen har avdelningschef Peter Cavala, och tillväxtstrateg Hanna Savola medverkat.

Ola Melin

Helene Brewer

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Information om hur vi hanterar dina personuppgifter hittar du på www.lansstyrelsen.se/dataskydd